

UTKAST DATERAT den 12 augusti 2024

Förordning från statssekreteraren för infrastruktur och vattenförvaltning nr IENW/BSK-2024/215440 av den om ändring av miljöförordningen (ändring av Safeti-NL och beräkningskrav för miljösäkerhet)

Statssekreteraren för infrastruktur och vattenförvaltning utfärdar denna förordning med beaktande av artikel 2.24.2 b och artikel 4.3.4 i miljö- och planeringslagen (*Omgevingswet*).

HÄRIGENOM FASTSTÄLLS FÖLJANDE:

Artikel I (ändring av bilaga II till miljöförordningen)

Bilaga II till miljöförordningen (*Omgevingsregeling*) ska ändras på följande sätt:

1. I rad "Beräkningskrav för miljösäkerhet" i kolumnen benämnd "Datum eller version" ska "oktober 2020" ersättas med "januari 2025", och i kolumnen benämnd "Kapitel i dekret eller förordning med hänvisning¹" ska "kapitlen 4, 8 och 12 i denna förordning" ersättas med "kapitlen 4, 7, 8, 9 och 12 i denna förordning".
2. I rad "Safeti-NL" i kolumnen benämnd "Datum eller version" ska "version 8, 2021" ersättas med "version 9.2, 2025".

Artikel II (övergångsbestämmelser)

1. Om, innan denna förordning träder i kraft, ett utkast till ändring av en miljöplan lämnas in för inspektion, om en ansökan om miljötillstånd för en verksamhet utanför miljöplanen görs eller om en miljöskadlig verksamhet lämnas in för vilken den platsspecifika risken har beräknats, ska bilaga II till miljöförordningen fortsätta att gälla i sin lydelse före den dag då denna förordning träder i kraft till dess att beslutet om ändring av miljöplanen eller beslutet om ansökan om miljötillstånd för verksamheten utanför miljöplanen eller den miljöskadliga verksamheten är oåterkallelig.
2. Bilaga II till miljöförordningen, i dess lydelse före dagen då denna förordning träder i kraft, ska fortsätta att tillämpas på de beräkningar som avses i artikel 4.1115 i dekretet om miljöverksamhet (*Besluit activiteiten leefomgeving*), som den som svarar för driften av rörledningar i enlighet med artikel 3.101.1 inledningsfrasen och leden b, c eller d i det dekretet, gjorde för den rörledningen.

Artikel III (ikraftträdande)

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.

Denna förordning och de förklarande anmärkningarna ska offentliggöras i regeringens officiella tidning.

STATSSEKRETERAREN FÖR INFRASTRUKTUR OCH VATTENFÖRVALTNING - OFFENTLIG TRANSPORT OCH MILJÖ

FÖRKLARANDE ANMÄRKNINGAR

1. Inledning

I denna ändringsförordning fastställs en ny version av beräkningsprogrammet Safeti-NL och den tillhörande nya versionen av beräkningskravet för miljö säkerhet (*Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid*) för beräkning av externa säkerhetsrisker för miljöskadliga verksamheter som anges i bilaga VII till miljö kvalitetsdecretet (*Besluit kwaliteit leefomgeving*). Resultaten av riskberäkningarna används i beslut om beviljande av miljö tillstånd för miljöskadlig verksamhet eller verksamhet utanför miljöplanen och i beslut om ändring av miljöplaner.

2. Motivering och bakgrund till ändringsförslaget

2.1 Riskberäkningar med beräkningsprogrammet Safeti-NL och beräkningskrav för miljö säkerhet

I miljöförordningen (*Omgevingsregeling*) föreskrivs att beräkningsprogrammet Safeti-NL och beräkningskravet för miljö säkerhet ska tillämpas för riskberäkning för verksamheter med externa säkerhetsrisker. Safeti-NL är ett programvarupaket som gör det möjligt att identifiera miljö risker på grundval av inmatade parametrar (kemikalier som används, befintliga inneslutningssystem, temperaturer, tryck) och möjliga olycksscenarioer och sannolikhet för funktionsavbrott. Denna programvara används alltid tillsammans med beräkningskravet för miljö säkerhet, som föreskriver hur förpackningen ska användas. Uppsättningen programvarupaket och beräkningskrav benämns i dessa förklarande anmärkningar som *beräkningsverktyget*.

2.2 Obligatoriska riskberäkningar

Riskberäkningar genomförs specifikt för att beräkna den platsspecifika risken och fokusområdet¹ för grupp riskbedömning i den utsträckning som krävs enligt miljö kvalitetsdecretet, miljöverksamhetsdecretet (*Besluit activiteiten leefomgeving*) och miljöförordningen. I miljö kvalitetsdecretet fastställs instruktions- och bedömningsregler för den behöriga myndigheten i bland annat artikel 5.8.1 inledningsfrasen och led c, artikel 5.11.4, artikel 5.13.1 inledningsfrasen och led b, artikel 8.10a.2 och artikel 8.12.3, för vilka beräkningsverktyget är relevant. Dessa anvisningar och bedömningsregler gäller beslut om upprättande av en miljöplan eller beslut om beviljande av miljö tillstånd för verksamhet utanför miljöplanen eller en miljöskadlig verksamhet. Dessutom bör beräkningsverktyget också användas av den som lämnar in en ansökan om miljö tillstånd för en miljöskadlig verksamhet med externa säkerhetsrisker. För dessa miljöskadliga verksamheter har regler fastställts i detta syfte i miljöförordningen (artikel 7.22a.2 jämförd med artikel 4.11 inledningsfrasen och led a samt artikel 4.12.1 i miljöförordningen). För operatören av en rörledning med farliga ämnen fastställs i miljöverksamhetsdecretet regler för beräkning av platsspecifika risk- och fokusområden (artiklarna 4.1112, 4.1113 och 4.1115 i miljöverksamhetsdecretet, jämförd med artikel 4.10 i miljöförordningen). Beräkningar behöver inte göras i samtliga fall. För ett antal verksamheter innehåller miljö kvalitetsdecretet fasta avstånd.

2.3 Nya vetenskapliga rön

I miljöförordningen angavs programvarupaketet Safeti-NL, version 8, utgåva 2021 (som är Safeti-NL, version 8.3). Sedan version 8.3 av Safeti-NL släpptes 2021 har nya vetenskapliga rön införlivats i programvarupaketet, och genom denna ändring fastställs en ny uppdaterad version av Safeti-NL. Det tillhörande beräkningskravet för miljö säkerhet har också anpassats till den nya programvaran och uppdaterats. Införandet av det ändrade beräkningsverktyget gör det möjligt att beräkna ett annat utfall till följd av nya vetenskapliga rön, även i situationer där det inte har skett några förändringar i den miljöskadliga verksamheten. Särskilt om detta gäller den platsspecifika risken kan det få konsekvenser. Detta kan i vilket fall som helst vara fallet för Seveso-anläggningar med hög tröskel för vilka driftbolaget, även om driften inte ändras, är skyldigt att vart femte år utfärda en säkerhetsrapport som täcker driftens miljö risker.

2.4 Konsekvensstudie av nya versioner för platsspecifik risk

För att förstå de eventuella skillnader som endast uppstår på grund av förändringar i beräkningsverktyget (programvarupaket och beräkningskrav) utfördes en konsekvensstudie av

¹ Ett fokusområde visar var människor i en byggnad inte kan skyddas tillräckligt från konsekvenserna av olyckor med farliga ämnen utan ytterligare åtgärder.

AVIV² på begäran av RIVM, både för företag som hanterar farliga ämnen och för operatörer av rörledningar med farliga ämnen³. Studien belyser skillnaderna mellan beräkningsresultaten med det nya beräkningsverktyget och de tidigare föreskrivna beräkningsverktygen. Studien fokuserade på möjliga rumsliga konsekvenser av den beräknade platspecifika risken. Sårbara byggnader och platser och mycket sårbara byggnader omfattas av ett gränsvärde för den platspecifika risken. Den behöriga myndigheten ska efterleva detta gränsvärde. Detta innebär att inga (mycket) sårbara byggnader eller platser får förekomma inom en beräknad platspecifik riskkontur på 10^{-6} per år. Konsekvensstudien visar om de platspecifika konturerna förändras och (mycket) sårbara byggnader eller platser faller inom den nya konturen till följd av förskrivningen av Safeti-NL 9.2, utgåva 2025.

Studien begränsades till att identifiera konsekvenserna för den platspecifika risken. I studien beaktades inte det ändrade beräkningsverktygets inverkan på fokusområdena. Anledningen till detta är att en eventuell förändring av fokusområdet inte nödvändigtvis leder till konsekvenser för en riskskapande verksamhet. Ett fokusområde är ett område inom vilket den behöriga myndigheten har utrymme att överväga om ganska sårbara, sårbara eller mycket sårbara byggnader, ganska sårbara eller sårbara områden eller miljöskadlig verksamhet med externa säkerhetsrisker ska tillåtas eller inte. Dessutom har reglerna för fokusområden endast varit i kraft sedan den 1 januari 2024 och beräkningarna av fokusområdet görs till stor del med en version av Safeti-NL (version 8.8), som också tillämpades i konsekvensstudien.

Även om det genom ändringen av miljöförordningen anges version 9.2, utgåva 2025, är den (nästan) innehållsmässigt identisk med version 8.8. Skillnaderna gäller särskilt förbättringar av användarvänligheten. Fel i programvaran kan dock fortfarande åtgärdas efter konsekvensstudien. Mindre modifieringar kan också fortfarande göras med en begränsad förändring av konturen (mindre än 10 % area). RIVM⁴ rapporterar att om de beräknade konturerna extrapoleras med version 8.8 till en 10 % större yta kommer en sårbar byggnad att hamna inom en kontur. På grundval av denna slutsats om konsekvenserna anses det motiverat att införa en ny version.

2.5 Resultat av konsekvensstudie om miljöskadlig verksamhet

Mot bakgrund av förståelsen för leverantörens ändringar av version 8.8 jämfört med version 8.3 utvärderades vilka typer av företag som i samtliga fall skulle ingå i konsekvensstudien. De mest relevanta ändringsförslagen avsåg följande:

- En förbättrad tunggasmodell.
- Miller-brännarmodell (relevant för väte).
- (begränsade) modifierade egenskaper i ämnesdatabasen (fysisk/kemisk, toxicitet).

Till följd av dessa ändringar valdes relevanta provämnen ut och Seveso-anläggningar och annan miljöskadlig verksamhet där dessa ämnen används valdes ut. Undersökningen omfattade 59 företag. För 40 företag utesluts inte en potentiell effekt eftersom dessa företag särskilt valdes ut för att vara känsliga för de justeringar som gjordes i Safeti-NL. Detta gäller miljöskadlig verksamhet som medför användning av följande ämnen: klor, LNG, ammoniak, fosgen, väte, propylenoxid, metanol, 1,3-butadien och PGS 15. Resterande 19 företag valdes ut slumpmässigt.

Om man bara tittar på förändringen i området inom konturen, kan det fastställas att för två tredjedelar av de undersökta företagen minskar konturområdet eller förblir detsamma jämfört med konturen vid användning av version 8.8. En tredjedel av de undersökta företagen (19 företag) hade utökat område i konturen.

Områdesförändringen är en indikation på hur känsliga beräkningarna är på grund av justeringarna i beräkningsverktyget. Det skrivs dock inte direkt om detta också har en inverkan på den fysiska planeringen. Detta kommer endast att ske om området inom konturen ökar och (mycket) sårbara byggnader eller platser finns eller tillåts inom den nya konturen. De 19 företagen kan potentiellt ha nya (mycket) sårbara byggnader eller platser inom konturen. I sådana fall ska åtgärder vidtas vid källan eller, som en sista utväg, ska miljöplanen anpassas för byggnaden eller platsen i fråga. En sårbar byggnad befanns hamna inom en nyberäknad kontur.

² Ett konsult- och kunskapsinstitut specialiserat på externa säkerhetsfrågor.

³ AVIV nr 235557, juli 2024.

⁴ Skrivelse ref. VLH-2024-0049 av den 24 juli 2024.

2.6 Resultat av konsekvensstudie för andra rörledningar än högtrycksrörledningar för naturgas

I de flesta av de beräknade rörledningarna som innehåller andra farliga ämnen än naturgas konstaterades ingen betydande skillnad i platsspecifik risk mellan Safeti-NL version 8.3 och version 8.8. Endast med vätgas minskas den platsspecifika risken. Detta leder därför till en minskning av området för den beräknade konturen för de beräknade rörledningarna.

För tillfället används inte Safeti-NL för att beräkna konturerna av högtrycksledningarna för naturgas, utan i stället programvaran Carola. Programvaran ändrades inte, så det var inte nödvändigt att genomföra en konsekvensstudie för högtrycksledningarna för naturgas.

3. Ändringens innehåll

Det som anges ovan resulterade i en ändring av bilaga II till miljöförordningen. I angivandet av beräkningsprogrammet Safeti-NL ersattes version 8, utgåva 2021 av version 9.2, utgåva 2025.

Utöver en ny version av Safeti-NL angavs även en ny version av beräkningskravet för miljösäkerhet: versionen från oktober 2020 ersattes av versionen från januari 2025. Beräkningskravet för miljösäkerhet består av olika delar (moduler) som motsvarar verksamhetens specifika egenskaper. De flesta anpassningarna i modulerna I, II och V i beräkningskravet för miljösäkerhet är kopplade till den nya versionen av Safeti-NL. Modulerna I och II i beräkningskravet för miljösäkerhet avser beräkningar för verksamheter med yttre säkerhetsrisker i enlighet med kapitel 3 i miljöverksamhetsdecretet, bortsett från rörledningar som innehåller farliga ämnen eller vindkraftverk. Modul V i beräkningskravet för miljösäkerhet avser utförandet av beräkningar för rörledningar som innehåller farliga ämnen enligt artikel 4.1108 i miljöverksamhetsdecretet. För beräkning av externa säkerhetsrisker för vindkraftverk har modul IV i beräkningskravet för miljösäkerhet, version oktober 2020, antagits oförändrad i versionen januari 2025. Eventuella ändringar i fastställandet av modul IV kommer att ske i samband med det miljödecretet om vindkraftverk (*Besluit windturbines leefomgeving*) som håller på att utarbetas.

Ett antal huvudsakligen redaktionella ändringar gjordes också i beräkningskravet för miljösäkerhet på grund av otydligheter som användare upplevt. Dessutom tar modul V i beräkningskravet för miljösäkerhet hänsyn till den framtida utvecklingen av vätgasnätet. Den tidigare versionen (oktober 2020) av beräkningskravet för miljösäkerhet innehöll ingen bestämmelse om återanvändning av naturgasledningarna för transport av vätgas. Modul V innehåller nu även beräkningskrav för transport av vätgas genom naturgas- och kemikalieleddningar.

I artikel II.1 föreskrivs att tillämpningen av de nya versionerna av beräkningsverktyget endast är obligatorisk för nya situationer och inte gäller ansökningar om miljötillstånd för miljöskadliga verksamheter eller verksamheter utanför miljöplanen för vilka ett oåterkalleligt beslut ännu inte har fattats. Det nya beräkningsverktyget är inte heller tillämpligt på beslut om ändring av en miljöplan som ännu inte har blivit oåterkalleligt.

Det följer av artikel II.2 att operatören av en rörledning med farliga ämnen ska anpassa resultaten av de beräkningar som denne ska ha tillgång till på grundval av aktuella och autentiska uppgifter i enlighet med artikel 4.1115 i miljöverksamhetsdecretet vid nästa ändring av rörledningens drift. Resultatet av beräkningarna är som följer:

- a. Avståndet från rörledningen till en plats där den platsspecifika risken inte överstiger 1 per 1 000 000 per år.
- b. Avståndet till fokusområdet för brand, fokusområdet för explosion och fokusområdet för giftmoln, i enlighet med artikel 5.12 miljö kvalitetsdecretet.

4. Påverkan

4.1 Administrativ börda

Denna ändring påverkar inte omfattningen av den administrativa bördan för ansökan om miljötillstånd för miljöskadlig verksamhet. Redan nu behöver beräkningar göras som ett inlämningskrav för ansökan om miljötillstånd. Tillämpningen av det reviderade beräkningsverktyget medför ingen ytterligare börda. Den materiella grunden för beräkningsverktyget är oförändrad.

4.2 Inverkan på verksamheten

Detta ändringsförslag har ingen betydande inverkan för verksamheten. Ovannämnda studie om konsekvenserna av det reviderade beräkningsprogrammet Safeti-NL visar att inverkan på verksamheten är noll eller försumbar, eftersom det bara finns ett fall där ett företag kan behöva vidta åtgärder för att mildra effekterna av en ökad kontur på (mycket) sårbara byggnader eller platser.

För företag och operatörer av rörledningar är tillämpningen av det nya beräkningsverktyget endast obligatorisk i nya situationer (ansökan om miljö tillstånd för miljöskadlig verksamhet eller verksamhet utanför miljöplanen, byggnation eller byte av rörledning och ändring i driften av en rörledning). För Seveso-verksamheter för vilka en säkerhetsrapport krävs måste det uppdaterade beräkningsverktyget användas vid nästa rapportuppdatering.

För rörledningar kan eventuella ändringar i riskkonturen och eventuella nödvändiga åtgärder beaktas i planeringen.

Användare av Safeti-NL ska ansöka om en underlicens från RIVM på årsbasis. Detta medför kostnader. Införandet av en ny version medför inga extra kostnader.

4.3 Miljöpåverkan

Genom det reviderade beräkningsprogrammet uppfyller en beräkning av de externa säkerhetsriskerna de aktuella insikterna i detta hänseende. Detta förbättrar aktualiteten i regleringen på området yttre säkerhet och en balanserad fördelning av funktioner mellan anläggningarna i syfte att garantera säkerheten.

5. Samråd

5.1 Rådgivande nämnden för regelbörd

Den nederländska rådgivande nämnden för regelbörd har (inte) valt ut detta ärende för formellt yttrande eftersom det (inte) förväntas ha någon betydande inverkan på regelbördan.

5.2 Samråd på internet

Ett samråd på internet ägde rum mellan (datum till datum PM). I samband med samrådet mottogs (PM) svar. Dessa har (inte) lett till (följande) justeringar (PM).

6. Anmälan av tekniska föreskrifter

Utkastet till denna ändringsförordning anmäldes i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 2015). Anmälan (nr PM) gjordes med anledning av artikel I i ändringsförordningen, där nya versioner av Safeti-NL och beräkningskravet för miljö säkerhet angavs. Efter anmälan mottogs (inga) synpunkter (från Europeiska kommissionen/andra medlemsstater). Detta har (inte) lett till (följande svar och) justeringar. PM

7. Genomförande och verkställighet

I avsaknad av ny policy genomfördes inte något test av verkställighet, genomförbarhet eller bedrägerimotstånd (*HUF-toets*). De justeringar som gjorts av beräkningsverktyget är inte av sådan art att man kan förvänta sig att genomförbarheten och verkställigheten påverkas. Den behöriga myndigheten får resultaten av beräkningarna på samma sätt som tidigare och är van vid att bedöma resultaten. Eftersom detta är specialiserat arbete tilldelades bedömningen sex (BRZO) miljö tjänster.

8. Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025. Det finns en avvikelse från den kortaste introduktionsperioden på tre månader från och med den dag då förordningen träder i kraft. För att kunna använda Safeti-NL ingick ministeriet för infrastruktur och vattenförvaltning ett avtal med leverantören om bland annat beviljande (av RIVM) av underlicenser till nederländska användare. Detta avtal löper ut i slutet av 2024. Ett nytt avtal om leverans av Safeti-NL version 9.2 från och med den 1 januari 2025 ingicks med den nuvarande leverantören (efter ett anbuds förfarande).

Underlicenser kan utfärdas för denna version. Mot bakgrund av målgruppen är det motiverat att avvika från introduktionsperioden eftersom det förhindrar betydande oönskade nackdelar för allmänheten och enskilda personer (instruktion 4.17.5 a i anvisningar för lagstiftning [*Aanwijzingen voor de regelgeving*]).

STATSSEKRETERAREN FÖR INFRASTRUKTUR OCH VATTENFÖRVALTNING - OFFENTLIG TRANSPORT
OCH MILJÖ